



## Svensk-Lettiska Föreningen Nr 1 (76) 2017, februari

Ordförande: Martin Ancons, tel 070-292 94 80, e-post: martin@envengi.com  
Redaktion: Conny Mörke, Bäverbäcksgård 15, 1 tr, 124 62 Bandhagen  
tel 073- 581 77 15, e-post: conny.morke@telia.com  
Postgiro: 94 86 93-7, medlemsavgift 150 kr  
Hemsida: www.svensklettiska.se

### KALLELSE TILL SVENSK-LETTISKA FÖRENINGENS ÅRSMÖTE 2017

**Plats:** Lettiska Riksförbundet i Sveriges lokaler, Wallingatan 34, 5 tr.

**Datum:** torsdag den 27 april **Tid:** 18.00

Efter årsmötesförhandlingarna kommer ett programinslag, vid kallelsens utskrivande ej fastställt. Efter årsmötet inbjuds till en enklare förtäring.  
**VÄLKOMNA!**

Årsmöteshandlingarna (förvaltningsberättelse, revisorernas berättelse, verksamhetsplan med förslag till budget m.m.) kommer att finnas tillgängliga för medlemmarna på föreningens hemsida, [www.svensklettiska.se](http://www.svensklettiska.se) fr.o.m. 2017-04-19.

#### *Styrelsen*

Svensk-Lettiska föreningen inbjuder till en intressant kväll om handikappade barns situation i Lettland  
**Else Andersson berättar om sin bok "De osedda barnen"**



Major Else Andersson har varit officer i Frälsningsarmén sedan år 1960 med olika förordnanden som kårledare på olika platser i landet. Under åren 1984 – 1992 var hon ungdomssekreterare i Centraldivisionen i Stockholm och därefter ansvarig socialkonsulent och enhetsledare för handikapp- och invandrarenheten i Sverige och Lettland 1992 - 2004. Speciellt ansvarig för döva och synskadade. Därefter fortsatt ansvarig för Lettlandsarbetet. År 1991 anordnades första sommarlägret för barn från Lettland på en ungdomsgård på Värmdö. År 1993 besökte Else Andersson Riga för att se hur de handikappades situation såg ut. Det blev en chockartad upplevelse. Många barn var gömda och glömda och levde ett miserabelt liv. Boken "De osedda barnen" är en dokumentation om arbetet för handikappade barn i Lettland åren 1990 - 2013. Många läger anordnades både i Sverige och Lettland. Utbildningar till lärare och barnhemspersonal har också förekommit under alla dessa år.

I samband med föredraget visas några korta filmer som TV 4 spelade in 1993 från dövskolan, blindskolan, samt ett barnhem "Pensionat nr 3".

**Datum:** 15 februari, kl. 18.00

**Plats:** Wallingatan 34, 5 tr (Sverige letternas förb. lokaler)

**Fri entré** (Efter föredraget enklare förtäring till självkostnadspris.)

**Hjärtligt välkomna!**

*Svensk-Lettiska föreningens styrelse*

## Sovjets barnbarn – inte så pro-Putin som vi tror



Den 1 december gästade journalisten och författaren Kalle Kniivilä ett välbesökt medlemsmöte som Svensk-lettiska föreningen, Sverigeesternas Riksförbund och Litauiska föreningen i Sverige arrangerade på Söder i Stockholm. Bakgrunden var hans uppmärksammade bok *Sovjets barnbarn – ryssarna i Baltikum* som vi ville höra mer om.

Kniivilä belyser bland annat skeendet från det att de baltiska länderna gjorde sig självständiga 1991 då baltryssarna förvandlades från majoritetsfolk i Sovjet till minoriteter i tre västorienterade småstater. En rad integrationsproblem har uppstått som, vilket Kniivilä redogör för, kan utnyttjas av Ryssland i dess stormaktsambitioner.

Baltryssarna vill stanna i sina länder för att de har det bättre där de är. Några äldre längtar dock tillbaka till forna tiders Sovjetunionen. Många baltryssar är missnöjda med att betraktas som minoriteter och skulle vilja få automatiskt medborgarskap, som i Litauen, och slippa språktester.

– Jag har försökt hitta deras egen historia. Baltryssarnas liv är skilt från balternas. Redan i skolan reproduceras skillnaden. Det är traumatiserande att sakna medborgarskap men både baltryssar i Lettland och Estland möter misstro trots folkens gemensamma öde genom den sovjetiska ockupationen, sa Kalle Kniivilä som berättade att han med sin bok ville ge en ny bild av ryssarna i Baltikum.

Ingmar Oldberg recenserar *Sovjets barnbarn* i Utrikespolitiska institutets tidning Utrikesmagasinet: "Många baltryssar påverkas att gilla Moskvans annektering av Krim och att se Nato som ett hot medan balterna anser motsatsen. Balterna fruktar att även små grupper av proryska aktivister med stöd från Ryssland skulle kunna ställa till stora problem så som skedde i östra Ukraina." [Läs Oldbergs recension.](#)



– Gruppen baltryssar som är pro-Putin är mindre än vi tror, var Kalle Kniiviläs kommentar på medlemsmötet.

*Malin Engstedt*

### Baltiskt samarbetsgruppen

Organisationerna som årligen anordnar bl.a. Baltikumdagen består av Sverigeesternas Riksförbund som i år 2017 är sammankallande, Svenska Odlingens Vänner SOV, Svensk-Lettiska Föreningen, Letternas Riksförbund i Sverige och Litauiska Föreningen i Sverige.

Facebooksidan *Baltiska samarbetsgruppen* fungerar som gemensam informationskanal: <https://www.facebook.com/baltiskasamarbetsgruppen/>

*Conny Mörke*

## De tre baltiska länderna planerar att 2018 fira sin 100-åriga självständighet.

Ja, snart har 100 år förflutit sedan de tre länderna proklamerade sin självständighet 1918 men någon sammanhängande självständighet har det tyvärr inte varit då länderna under drygt 40 år var ockuperade av sovjetunionen.

Nu har man sedan drygt 25 år åter varit fria och självständiga länder och ett firande har sedan länge börjat förberedas i Tallinn, Riga och Vilnius.



Vi baltar i Sverige vill också vara med på ett hörn. Ett firande som i det närmaste redan är bestämt är Baltikumdagen på

Skansen i Stockholm i maj 2018. Vi bjuder där på dans, sång och musik, på marknad, på avsmakning av speciella maträtter och mycket mer.

För några månader sedan var några ur Baltiska samarbetsgruppen på Kulturministeriet här i Stockholm och sökte hjälp. Vi fick många tips om vart vi skulle kunna vända oss men annars var det mest en klapp på axeln.

Genom våra ambassader bl a har kontakter tagits med musikarrangörer och teaterfolk. Något konkret har vi dock ännu inte hört. För kort tid sedan framfördes en idé att vi skulle kunna producera en jubileumstidning. En arbetskommitté för detta håller på att utses just nu. Några privatpersoner planerar en konstutställning av baltiska konstnärer som verkat här i Sverige. En allmän uppfattning är att vi borde ordna evenemang alla tillsammans. Då syns och märks vi bäst. Vi vill ju göra intryck på den svenska publiken, den som alltsedan kriget gett oss tak över huvudet.

Ekonomi, då? Jo, resp land har ställt i utsikt vissa summor.

Du som läser detta, kom gärna med ytterligare förslag.

*Diana Krumins Engstedt*